ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення інформаційних технологій

ЦК гуманітарних дисциплін та фізичного виховання

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	РН003 Основи національного спротиву / Fundamentals of National Resistance
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	12/F – Інформаційні технології
Спеціальність	121/F2 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення
Семестр	7 семестр (9 кл), 5 семестр (11 кл)
Курс	4 (на базі базової середньої освіти) 3 (на базі повної загальної середньої освіти)
Анотація курсу	**Мета дисципліни:** набуття здобувачами освіти загальної компетентності «здатність до національного спротиву» шляхом формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок домедичної допомоги, тактичних дій, мінної безпеки, зв'язку та орієнтування, а також через розвиток психологічної стійкості та розуміння логіки національного спротиву, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. **Основні завдання:** Набуття знань про засадничі та правові аспекти національного спротиву, в тому числі на тимчасово окупованій території, долучення до волонтерства та допомоги Силам безпеки та оборони України. Здобуття здатності діяти в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій та кризових станів, приймати рішення та забезпечувати власну і колективну безпеку. Оволодіння навичками домедичної допомоги в умовах бойових дій за алгоритмом MARCH. Вивчення правил мінної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження. Орієнтування на місцевості за допомогою карти і компаса та з використанням сучасних геоінформаційних систем. Ознайомлення з основами виживання. Ознайомлення з основами цифрової безпеки. Формування психологічної стійкості та навичок протидії інформаційним та психологічним впливам ворога.

	Засвоєння правил безпечного поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами, та формування навичок ведення вогню зі стрілецької зброї.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=1045
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Ромашина А.В., викладач, спеціаліст другої категорії, старший лейтенант
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_pr24.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	**ЗК09.** Здатність до національного спротиву, відповідальної поведінки та ефективних дій в умовах воєнних загроз, надзвичайних і кризових ситуацій, спрямованих на забезпечення особистої та колективної безпеки, захист України, її незалежності та територіальної цілісності.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	-
Перелік програмних результатів навчання	**РН17.** Застосовувати знання та практичні навички з основ національного спротиву для забезпечення особистої та колективної безпеки, надання домедичної допомоги, орієнтування на місцевості, безпечної комунікації, дій в умовах воєнних загроз, надзвичайних і кризових ситуацій та протидії інформаційно-психологічним впливам.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 36 Кількість практичних занять – 24 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 30 Форма підсумкового контролю – диференційний залік з обов'язковою практичною складовою
Методи навчання	Лекція; пояснення та інструктаж; проблемне і ситуаційне навчання; аналіз практичних, надзвичайних та кризових ситуацій; робота з нормативно-правовими документами; демонстрація алгоритмів дій; практичні заняття та тренування; рольові та сценарні вправи з моделювання надзвичайних і кризових ситуацій; робота в малих групах; використання навчальних тренажерів, симуляторів, макетів, навчального спорядження та цифрових освітніх ресурсів; відпрацювання алгоритмів надання домедичної допомоги; вправи з психологічної саморегуляції та формування стресостійкості; самостійне опрацювання навчальних матеріалів та електронних освітніх ресурсів.

Зміст дисципліни	
Тема 1. Національний спротив	Національно-патріотична підготовка. Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску, історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська. Законодавство України про національний спротив, його мета, завдання та складові: Сили територіальної оборони, Рух опору, добровільні формування територіальних громад, підготовка населення. Формування готовності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право	Основні принципи міжнародного гуманітарного права, правила ведення війни, заборонені засоби і методи ведення війни. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти і некомбатанти. Захист жертв збройних конфліктів, військовополонених та інтернованих осіб. Права цивільного населення. Наслідки порушення норм міжнародного гуманітарного права та механізми документування злочинів.
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість	Прийоми, методи та способи саморегуляції психіки. Вплив стресових факторів в умовах надзвичайних ситуацій та збройного конфлікту. Дезадаптивні психічні стани: істерика, паніка, агресія, ступор. Практичні техніки саморегуляції. Перша психологічна допомога і самодопомога. Лідерство та прийняття рішень в умовах стресу і невизначеності. Ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій, методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО
Тема 4. Домедична допомога	Основи та принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій і надзвичайних ситуацій. Алгоритми MARCH, PAWS. Допомога під загрозою та допомога в польових умовах. Індивідуальна аптечка. Види кровотеч та способи їх зупинки. Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Допомога при травмах грудної клітки, внутрішніх органів та кінцівок. Шок, гіпотермія. Основи медичної евакуації та передавання інформації про стан постраждалого.
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	Робота з паперовими картами та електронними носіями топографічної інформації. Визначення маршрутів і відстаней. Застосування компаса. Орієнтування за небесними світилами та місцевими предметами, в умовах обмеженої видимості. Визначення точки стояння, сторін горизонту, орієнтирів і відстаней. Рух за азимутом. Використання геоінформаційних систем і сучасних засобів навігації.
Тема 6. Зв'язок та передавання інформації	Принципи роботи доступних засобів зв'язку. Правила радіообміну, робота з радіостанціями малої потужності та засобами супутникового зв'язку. Стандарти

	передавання інформації 3D, SALUTE, ACE, GOTWA. Захист інформації в умовах підслуховування, перешкоджання і придушення зв'язку. Безпека використання смартфонів, мобільних пристроїв, інтернету, месенджерів, електронної пошти та публічних Wi-Fi. Протидія фішинговим атакам, базовий кіберзахист.
Тема 7. Зброя масового ураження	Види радіаційного, хімічного та біологічного зараження і захист від них. Види зброї масового ураження. Радіаційно, хімічно та біологічно небезпечні об'єкти. Засоби індивідуального і колективного захисту. Правила поведінки на зараженій місцевості. Дії при застосуванні зброї масового ураження. Використання протигазів та захисних комплектів.
Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека	Основи мінної безпеки. Класифікація вибухонебезпечних предметів, демаскуючі ознаки. Порядок дій при виявленні мін і вибухонебезпечних предметів. Інженерне облаштування позицій і маршрутів, маскування. Види інженерних загороджень. Правила поведінки на потенційно замінованій місцевості та подання сигналів небезпеки.
Тема 9. Тактична підготовка	Основи індивідуальних дій та взаємодії в малих групах, базові принципи загальновійськового бою, способи пересування і укриття, вибір і зміна позицій. Дії в умовах вогневого впливу, алгоритми реагування на загрози. Взаємодія у «двійках» і «трійках». Базові відомості про БпЛА та протидію загрозам. Дії в різних типах місцевості.
Тема 10. Вогнева підготовка (основи)	Основи балістики. Призначення, загальна будова та принципи дії стрілецької зброї. Прицілювання і коригування вогню. Типові затримки при стрільбі та способи їх усунення. Правила безпеки. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Прийоми та правила поводження з ними. Практичні вправи проводяться виключно в установлених умовах та з дотриманням вимог безпеки.
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка	Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи. Добування й очищення води, розведення вогню, приготування їжі в екстремальних умовах, захист від переохолодження. Спорудження і обладнання укриттів. Маскування розташування та слідів перебування. Базові способи забезпечення водою, теплом і харчуванням в автономних умовах.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин здобувач може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із викладачем, головою ЦК та

	завідувачем відділення. Пропущені практичні заняття, що передбачають формування обов'язкових практичних навичок, відпрацьовуються у визначеному викладачем порядку.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до встановлених критеріїв. Невиконані практичні та контрольні заходи мають бути відпрацьовані до підсумкового контролю.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання відповідно до нормативних документів коледжу.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується чинною політикою коледжу щодо використання ШІ в освітньому процесі. ШІ може застосовуватися для пошуку та структурування відкритої інформації, пояснення термінів, підготовки тренувальних запитань, якщо інше не визначено умовами завдання. Не допускається використання ШІ для підміни особистого виконання практичних нормативів і демонстрації практичних навичок.
Підсумковий контроль	Диференційний залік у кінці семестру за результатами поточної успішності та з обов'язковою практичною складовою.

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі диференційного заліку (у формі підсумкового модульного контролю)

Розрахунок підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**).
Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.
Формула: O=S×1

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Виконання практичних робіт (12 робіт по 4 бали)	48
Самостійна робота за темами (11 тем по 2 бали)	22
Модульний контроль № 1	15
Модульний контроль № 2	15
Разом	**100**

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної роботи:
Практична робота — до 4 балів:
• **4 бали** — завдання виконано правильно, самостійно та безпечно; дотримано алгоритму дій; практична навичка продемонстрована впевнено.
• **3 бали** — завдання виконано правильно в основному, але є окремі несуттєві помилки або потрібні незначні підказки.
• **2 бали** — алгоритм зрозумілий, але допущено помилки та потрібна допомога викладача.
• **1 бал** — практична навичка сформована фрагментарно; завдання виконано частково.
• **0 балів** — завдання не виконано або допущено порушення вимог безпеки.
Самостійна робота:
• **2 бали** — робота виконана повністю, самостійно та у встановлений термін; матеріал опрацьовано правильно.
• **1 бал** — робота виконана частково або містить окремі помилки.
• **0 балів** — робота не виконана або не відповідає поставленому завданню.
Модульна контрольна робота — 15 балів:
• **13–15 балів** — повне, системне і правильне володіння матеріалом; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
• **10–12 балів** — матеріал засвоєно в достатньому обсязі; є окремі неточності.
• **7–9 балів** — знання основного матеріалу достатні, але є помилки та труднощі із застосуванням знань.
• **4–6 балів** — фрагментарне засвоєння матеріалу.
• **1–3 бали** — мінімальне розуміння окремих питань.
• **0 балів** — контрольне завдання не виконано.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	**Бездоганна підготовка в широкому контексті.** Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід, аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.
80-89 дуже добре	**Повні знання, міцні вміння.** Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань
70-79 добре	**Хороші знання та вміння.** Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	**Задовільні знання, стереотипні вміння.** Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	**Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах.** Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.

35-59 незадовільно	**Слабкі знання, відсутність вмінь.** Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	**Необхідний повторний курс.** Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливлює складання заборгованості без повторного вивчення навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел

1. Конституція України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр
2. Закон України «Про основи національного спротиву». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-IX
3. Закон України «Про оборону України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12
4. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19
5. Кодекс цивільного захисту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17
6. Женевські конвенції від 12 серпня 1949 року та додаткові протоколи до них. . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151 (а також додатково посилання на першоджерела протоколів: Перший протокол — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199, Другий протокол — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200)
7. Типова програма навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра та фахової передвищої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026. URL: https://mon.gov.ua

Інтернет ресурси

1. Військові публікації Сил територіальної оборони Збройних Сил України: URL: https://sprotyvg7.com.ua/
2. YouTube-канал TRO Ukraine G7.
3. Prometheus. «Застосування технологій в умовах війни»: URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/technology-in-wartime/
4. Prometheus. «Інженер БПЛА. Базовий курс»: URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/drone-engineering-intro/
5. Prometheus. «OSINT — розвідка з відкритих джерел та інформаційна безпека»: URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/osint-open-source-intelligence/
6. Prometheus. «Вивчаючи міжнародне гуманітарне право»: URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/international-humanitarian-law/
7. Prometheus. «Базова психологічна допомога в умовах війни»: URL:

https://prometheus.org.ua/prometheus-free/basic-psychological-aid-during-war/

Примітка. Ця програма охоплює аудиторну підготовку обсягом 90 годин (3 кредити ЄКТС) — теми 1–11 Типової програми. Тема 12 «Сучасні військові технології, роботизація та безпілотні літальні апарати…» належить до професійно-орієнтованої підготовки та до цього 90-годинного блоку не включена.